

LÅGENDELTAETS VENNER
c/o Torbjørn Dahl
Hunderfossvegen 28
2625 FÅBERG

Trondheim, 07.10.2021

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/8033

Saksbehandler:
Pål Foss Digre

Vedtak i klagesak om tillatelse til grunnundersøkelser i Lågendeltaet naturreservat

Vi viser til klagen på Statsforvalteren i Innlandets vedtak av 28. mars 2021. Klagesaken ble oversendt fra Statsforvalteren 9. juli 2021. Vi beklager at saken har ligget lenge ubehandlet.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalterens vedtak.

Vedtaket er fattet etter forskrift om fredning av Lågendeltaet naturreservat og naturmangfoldloven § 48, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Kort om bakgrunnen for saken

Statsforvalteren i Innlandet fattet 18. mars 2021 vedtak om å gi dispensasjon fra vernereglene i forskrift om Lågendeltaet naturreservat til Norconsult AS. Dispensasjonen gjelder boring og prøvetaking knyttet til grunnundersøkelser for planlegging av bru for ny E6 forbi Lillehammer. Statsforvalteren ga samtidig dispensasjon til motorisert transport i forbindelse med undersøkelsene.

Vedtaket ble fattet etter naturmangfoldloven § 48 første ledd tredje alternativ, som gir forvaltningsmyndigheten for et verneområde myndighet til å gjøre unntak fra vernevedtak når "hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig". I vilkårene til vedtaket framgår det at undersøkelsene måtte gjennomføres i perioden fra vedtaksdato til 14. april og i perioden fra og med 15. mai og utover sommeren 2021.

Begrunnelse for klagen

Dere klagde på vedtaket i brev av 28. april 2021. Dere fremhever i klagen at verneforskriften ikke åpner for bruk av motorbåt i perioden fra 1. desember til 14. mai. Dere mener videre at vedtaket er i strid med verneforskriften og bryter mot formålet med fredninga. Dere anfører at det er feil å gi dispensasjon til undersøkelsene før det er gitt dispensasjon til bygging av veggen.

Innkommne merknader fra Norconsult AS

Statsforvalteren har forelagt klagen for Norconsult AS. I brev av 23. april 2021 opplyser Norconsult at de ikke hadde benyttet motorbåt i reservatet før 14. april og at eventuell bruk av motorbåt ville skje etter 15. mai.

Statsforvalterens vurdering av klagen

Statsforvalteren har vurdert saken på nytt i tråd med regelen i forvaltningsloven § 33. De har ikke funnet grunn til å endre eller oppheve vedtaket sitt, og oversender derfor saken til Miljødirektoratet for endelig behandling.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Miljødirektoratet vil innledningsvis bemerke at vi allerede har behandlet klager fra Lågendeltaets venner på tillatelser til grunnundersøkelser i Lågendeltaet naturreservat i to vedtak, henholdsvis av 6. oktober og 26. november 2020. Vi viser til disse vedtakene for generell beskrivelse av reglene i forskrift om fredning av Lågendeltaet naturreservat og naturmangfoldloven § 48. Som vi skriver i vedtakene må grunnundersøkelsene anses som noe som "hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør [...] nødvendig", og dermed noe forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon for.

Vi begrenser oss i det videre til å kommentere de innvendingene dere gjør mot vedtaket i klagen. Dere har ingen andre innvendinger mot vedtaket i klagen enn at tiltakene det gis dispensasjon til er i strid med vernereglene og at Statsforvalteren ikke burde gi tillatelse til undersøkelser av mulige vegtraseer før de hadde gitt tillatelse til selve vegutbygginga.

Som vi skrev i vårt vedtak av 26. november 2020 er det naturmangfoldloven § 48 som gir forvaltningsmyndigheten myndighet til, nettopp "å gjøre unntak fra vernevedtaket". At tiltakene det gis dispensasjon til er i strid med bestemmelser i verneforskriften er dermed ikke noe argument mot at det gis dispensasjon, men tvert imot en forutsetning for at dispensasjonsbehandling i det hele tatt er nødvendig. Vi kan dermed ikke se at denne innvendinga gir grunn til å endre Statsforvalterens vedtak.

Når det gjelder anførselen deres om at det er feil å gi dispensasjon til grunnundersøkelsene før det er gitt tillatelse til bygging av selve vegen, vil vi bemerke at forvaltningsloven § 22 krever at et forvaltningsorgan skal sørge for at saken er så godt opplyst som mulig før den treffer et vedtak. Naturmangfoldloven § 8 krever videre at vedtak som kan påvirke naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig kunnskap både om arter og naturtyper som påvirkes og om effekten av påvirkninger.

Å tillate utbygging av motorveg vil ha svært omfattende og negative virkninger for naturreservatet. Vi legger derfor til grunn at det må stilles svært strenge krav til opplysning av saken før det eventuelt treffes et vedtak om å gi dispensasjon til noe slikt. Det må blant annet framskaffes kunnskap om hvilke linjeføringer som er mulige for å minske effektene på naturreservatet, og om hvilke kostnader som er forbundet med vegbygginga slik at disse kan

sammenlignes med eventuelle alternativer utenfor verneområder for å avgjøre om det er "nødvendig" å legge vegen her. Formålet med de omsøkte undersøkelsene i denne saken er å framskaffe denne kunnskapen. Miljødirektoratet legger derfor til grunn at det ville være svært uheldig om Statsforvalteren ga tillatelse til å bygge vegen *før* disse undersøkelsene er gjennomført, slik dere skriver i klagen at de burde. Vi kan dermed heller ikke se at denne innvendinga kan føre fram.

Ut fra det ovennevnte stadfester vi vedtaket fra Statsforvalteren. Klagen deres fører dermed ikke fram.

Klagerett

Dere kan ikke klage på dette vedtaket.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Pål Foss Digre
seniorrådgiver

Kopi til:

Statsforvalteren i Innlandet
NORCONSULT AS AVD HAMAR

Postboks 987
Torggata 22

2604
2317

LILLEHAMMER
HAMAR